

Asumisen ohjelma 2030

Porvoon kaupunki

Hyväksytty KV 28.4.2021 § 23

Työryhmä:

Fredrick von Schoultz (puheenjohtaja)

Apulaiskaupunginjohtaja
Konsernihallinto, Kaupunkikehitys

Jaana von Denffer

Kaavoittaja
Konsernihallinto, Kaupunkikehitys

Katarina Gustafsson

Palvelupäällikkö
Sosiaali- ja terveystoimi, Vanhus- ja vammaispalvelut

Maija-Riitta Kontio

Yleiskaavapäällikkö
Konsernihallinto, Kaupunkikehitys

Tanja Lehtikuusi

Nuorisotyön koordinaattori
Sivistystoimi, Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut

Dan Mollgren

Kaupunkisuunnittelupäällikkö
Konsernihallinto, Kaupunkikehitys

Kirsi Oksanen

Vanhus- ja vammaispalveluiden johtaja
Sosiaali- ja terveystoimi, Vanhus- ja vammaispalvelut

Markku Partanen

Kaupunginarkkitehti
Konsernihallinto, Toimitilajohto

Martin Söderlund

Hallintopäällikkö
Konsernihallinto, Kaupunkikehitys

Pekka Söyriä

Tonttipäällikkö
Konsernihallinto, Kaupunkikehitys

Jukka-Pekka Ujula (ohjelman luonnos- ja ehdotusvaihe)

Kaupunginjohtaja
Porvoon kaupunki

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Asumisen ohjelman lähtökohdat	2
2.1	Porvoon kaupunkistrategia	3
2.2	Porvoon kaupungin muut ohjelmat ja suunnitelmat	3
2.3	Kansalliset ja kansainväliset ohjelmat	3
3	Osallistaminen – kuntalaisia kuunnellaan	4
3.1	Asumisen kysely – toiveita ja tarpeita	5
3.2	Asumisen työpaja – yhdessä työstettyjä tavoitteita	6
3.3	Asumisen ohjelmaluonnos – saatu palaute ja tehdyt muutokset	7
4	Asumisen tilannekuvaa Porvoossa	8
4.1	Väestömäärä kasvaa ja asuntoja tarvitaan lisää	8
4.2	Ilmastoviisasta rakentamista ja asumista edistetään	10
4.3	Asukkaiden hyvinvointia tuetaan monin tavoin	11
4.4	Porvoon vuokrataloyhtiöt osana asumisen kehitystä	12
5	Tavoitteet ja toimenpiteet	13
5.1	Monipuolinen asuntotuotanto, ilmastoviisas rakentaminen ja asuminen sekä elinympäristön laatu	13
5.2	Hyvinvointi ja turvallisuus - erityisryhmien asumistarpeet	15
5.3	Kaupungin asuntokonsernin rooli ja suunta	16

Liitteet:

1. Kartta: ARA-asuntojen rakentaminen 2020-2030
2. Yhteenveto Porvoon kaupungin ohjelmien ja suunnitelmien
asumiseen liittyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä*
3. Porvoon asuntotuotantoennuste 2019-2040*
4. Mielipiteet ja niiden vastineet asumisen ohjelmaluonnoksesta*
5. Lausunnot ja niiden vastineet asumisen ohjelmaluonnoksesta*

*erillinen liite

1 Johdanto

Asumisen ohjelman tarkoitus on edistää asukkaiden hyvinvointia. Tavoitteena on mahdollistaa asukkaalle vähintään perustarpeisiin nähden hyvä tarkoituksenmukainen asunto tai parhaimmillaan täsmällisiäkin asumistoiveita vastaava unelmien koti, riippuen asukkaan omasta yksilöllisestä elämäntilanteesta. Tämän tarkoituksen toteuttaminen vaatii pitkäjänteistä suunnitelmallisuutta sekä monialaista asiantuntemusta ja yhteistyötä. Asumisen ohjelma toimii tämän toteuttamisen yhtenä työkaluna ja ohjaa omalta osaltaan valmistelua ja päätöksentekoa Porvoon kaupungissa.

Asumisen ohjelma koostuu asumiseen liittyvistä taustatiedoista sekä niiden perusteella asetetuista tavoitteista ja toimenpiteistä, joilla pyritään vaikuttamaan asumisen suotuisaan kehitykseen. Ohjelman sisältö on valmisteltu monialaisessa työryhmässä konsernihallinnon, sosiaali- ja terveystoimen sekä sivistystoimen asiantuntijuutta hyödyntäen. Ohjelman sisältöön ovat vaikuttaneet myös muut sidosryhmät, kuten esimerkiksi kuntalaiset laadinnan eri vaiheissa. Näitä useiden tahojen antamia lähtötietoja, tarpeita ja toiveita on kuultu, koottu ja yhteensovitettu asumisen ohjelmaan.

Ohjelman laadinta aloitettiin syyskuussa 2019 ja sen tarkoitus on korvata kaupungin aiempi asuntopoliittinen ohjelma (2013-2018). Asumisen ohjelma valmistui poliittiseen käsittelyyn vuodelle 2020. Poliittisessa käsittelyssä ohjelmaluonnos esiteltiin kaupunginhallituksessa ja luonnoksesta pyydettiin lausuntoja kaupungin lautakunnilta, liikelaitoksilta ja yhtiöiltä. Samanaikaisesti myös asukkailta ja muilta sidosryhmiltä pyydetään mielipiteitä luonnoksesta. Saatujen lausuntojen ja mielipiteiden avulla asumisen ohjelmaa täsmennettiin. Poliittisessa käsittelyssä asumisen ohjelman hyväksyi kaupunginvaltuusto (28.4.2021). Ohjelmakauden pituus on määritetty vuoteen 2030 saakka, jonka jälkeen ohjelma uusitaan. Toimenpiteiden kehitystä seurataan ja toteutumisesta raportoidaan vuosittain Maankäytön toteuttamissuunnitelman kautta.

2 Asumisen ohjelman lähtökohdat

Asumisen ohjelman lähtökohtana on Suomen lainsäädäntö ja valtiovallan sopimat kansainväliset sopimukset, jotka asettavat sekä perustan kunnalta edellytettyihin palveluihin asumisen osalta että keinoja asumisen kokonaisvaltaiseen kehittämiseen. Näitä asetettuja vaatimia, keinoja ja niiden käyttöä säätelevät esimerkiksi Kuntalaki (2015/410), Maankäyttö- ja rakennuslaki (1999/132), Kiinteistönmuodostamislaki (1995/554), Laki asunto-olojen kehittämisestä (1985/919), Sosiaalihuoltolaki (2014/1301), Vanhuspalvelulaki (2012/980) ja Vammaispalvelulaki (1987/380). Asumiseen liittyvien lakien tarkoitus on luoda edellytyksiä hyvälle elinympäristölle ja sen kestäväälle kehitykselle niissä säädetyin tavoin.

2.1 Porvoon kaupunkistrategia

Asumisen ohjelma on laadittu vastaamaan kaupungin uutta Unelmien Porvoo 2030 -strategiaa. Ohjelmaan laadittujen tavoitteiden ja toimenpiteiden tarkoitus on toteuttaa kaupunkistrategian neljää päämäärää olla suosituin kotikaupunki, olla asukkailleen paras kaupunki arkenakin, tarjota aktiivista ja monipuolista kaupunkielämää sekä olla ilmastotyön edelläkävijä. Monella asumiseen liittyvällä osa-alueella onkin merkittävä vaikutus näiden strategisten päämäärien saavuttamisessa, kuten kysyntää vastaavalla asuntotuotannolla, asuntokannan ja asuinympäristön kehittämisellä sekä asukkaiden ja muiden moninaisten sidosryhmien kanssa tapahtuvalla vuorovaikutuksella ja yhteistoiminnalla.

2.2 Porvoon kaupungin muut ohjelmat ja suunnitelmat

Asumisen ohjelman laadinnassa on otettu huomioon kaupungin muita laadittuja ohjelmia ja suunnitelmia asumiseen liittyvin osin. Näitä ovat Porvoon kaupungin Talousarvio ja -suunnitelma (2020-2022), Ilmasto-ohjelma (2019-2030), Kiertotaloustiekartta (2019-2030), Ympäristöohjelma (2010-2020), Elinkeino- ja kilpailukykyohjelma (2019-2022), Maapoliittiset linjaukset (2012), Kylä rakenneohjelma (2014), Hyvinvointikertomuksen suunnitelma (2019-2021), Suunnitelma ikääntyvän väestön tueksi (2020-2023), Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma (2017-2020), Vammaispoliittinen ohjelma (2014-2020), Mielenterveys- ja päihdesuunnitelma (2019-2023) sekä Itäisen Uudenmaan (Porvoo, Askola, Lapinjärvi, Loviisa, Myrskylä, Porvoo, Pukkila ja Sipoo sekä Itä-Uudenmaan poliisi- ja pelastuslaitokset) yhdessä laatima Turvallisuustoimenpideohjelma (2019-2021). Edellä mainittujen ohjelmien ja suunnitelmien jo määritettyjä hyviä tavoitteita ja toimenpiteitä liittyen asumiseen on koottu liitteeseen 2. Asumisen ohjelma osin tarkentaa, kertaa ja päivittää näitä tavoitteita ja toimenpiteitä, mutta sisällössä on pyritty välttämään päällekkäisyyttä.

2.3 Kansalliset ja kansainväliset ohjelmat

Ohjelmaa laatiessa on perehdytty taustatietona keskeisin osin muihin kansallisiin ja kansainvälisiin ohjelmiin ja suunnitelmiin. Näitä ovat olleet muun muassa Osallistava ja osaava -hallitusohjelma (2019), Asuntopoliittinen kehittämisohjelma (2021-2028, valmisteluvaiheessa), Lähiöohjelma (2020-2022), Ikääntyneiden asumisen kehittämisohjelma (2013-2017), Ikääntyneiden asumisen kehittämisohjelman 2013-2017 tulevaisuussuunnitelma, Ikääntyneiden asumisen toimenpideohjelma (2020-2022), Asunnottomuuden yhteistyöohjelma 2020-2022, Suomen pitkän aikavälin korjausrakentamisen strategia (2020-2050) sekä Euroopan vihreän kehityksen ohjelma asumiseen liittyviltä osin. Nämä asiakirjat osaltaan tukevat kunnan harjoittamaa asumisen politiikkaa sekä antavat osviittaa asumiseen kohdistuvista toimista ja investoinneista tulevaisuudessa.

3 Osallistaminen – kuntalaisia kuunnellaan

Ohjelman valmistelussa on kerätty monipuolisesti lähtötietoja asumiseen liittyen asukkailta ja muilta sidosryhmiltä kolmessa eri vaiheessa. Ensimmäisessä vaiheessa laadittiin avoin kysely, jolla selvitettiin vastaajien asumisen nykytilannetta sekä erityisesti asumiseen liittyviä toiveita ja tarpeita. Toisessa vaiheessa järjestettiin työpaja, jossa pohdittiin yhdessä tavoitteita ja keinoja asumisen kehittämiseen. Osallistamisen kolmannessa vaiheessa julkaistiin ohjelmaluonnos, johon pyydettiin lausuntoja kaupungin lautakunnilta, liikelaitoksilta, yhtiöiltä sekä mielipiteitä kuntalaisilta ja muilta sidosryhmiltä. Saatujen lausuntojen ja mielipiteiden perusteella asumisen ohjelmaa vielä täsmennettiin.

Kuva 1 Kuvia asumisen työpajasta

3.1 Asumisen kysely – toiveita ja tarpeita

Asumisen kysely toteutettiin kaksikielisenä sekä kuntalaisille että ulkopaikkakuntalaisille 3.-16. helmikuuta 2020. Kyselyyn oli avoin linkki Porvoon kaupungin internet-sivuilla ja siitä tiedotettiin ja mainostettiin useissa mediakanavissa. Kyselyyn saatiin kerätyksi yhteensä 177 vastaajan vastaukset, jotka kirkastivat asumiseen liittyviä toiveita ja tarpeita. Vastauksissa painottui Porvoon keskustassa tai sen läheisyydessä asuvien sekä omakotitaloasukkaiden vastaukset. Keskeiset, selkeästi erottuvat, kyselyn tulokset voitiin tiivistää noin kymmeneen tekijään, jotka on esitetty kuvassa 2.

Vastaajista:

yli 50 prosenttia
arvioi muuttavansa
seuraavan kymmenen
vuoden sisällä.

miltei 60 prosenttia
on kiinnostunut ostamaan
(ja omistamaan) kodin.

yli 60 prosenttia
pitää mieluisimpana
asuinrakennustyyppinä
omakotitaloa.

yli 60 prosenttia
haluaa asua keskustassa
tai sen lähellä.

yli 60 prosenttia
toivoo kotinsa
olevan kooltaan
suurempi kuin kolmio.

miltei 70 prosenttia
suosii puuta
rakennusmateriaalina.

yli 80 prosenttia
arvioi että keskustaa
on hyvä tiivistää.
Tiivistämisen asteista
oltiin eri mieltä,
mutta esimerkiksi
yli 50 prosenttia piti
sopivana korkeutena
4-5 kerrosta keskustassa.

yli 50 prosenttia
on kiinnostunut
asumaan paikassa,
johon on tehty erityisen
suuria panostuksia
rakennetun ympäristön
ulkonäköön ja
viihtyisyyteen sekä
liikkumisen helppouteen.

alle 30 prosenttia
on valmiita maksamaan
asumismieltymyksiään
vastaavasta
omistusasunnosta
Porvoossa
yli 300 000 euroa
tai vuokra-asunnosta
yli 1000 euroa kuussa.

Kuva 2 Asumisen kyselyn keskeiset tulokset

3.2 Asumisen työpaja – yhdessä työstettyjä tavoitteita

Asumisen työpaja toteutettiin Porvoon Taidetehtaalla 27. helmikuuta 2020. Työpajaan oli avoin kutsu Porvoon kaupungin internetsivuilla ja tilaisuudesta tiedotettiin ja sitä mainostettiin useissa eri mediakanavissa. Työpajaan ilmoittautui yhteensä 47 osallistujaa, joiden kanssa työskenneltiin viidessä eri teemapöydässä Porvoon kaupunkistrategian ohjaamana. Teemapöytiä olivat: Ilmastonmuutos, Esteettömyys ja saavutettavuus, Veto- ja pitovoima, Asukasryhmät ja Monipuolinen asuntotarjonta. Keskeiset työpajan tulokset voitiin tiivistää viiteen teemakokonaisuuteen, jotka on esitetty kuvassa 3.

Tahtotila lisätä ja mahdollistaa:

- Puurakentamista
- Uusitutuvan energian hyödyntämistä
- Pyöräily- ja joukkoliikenneyhteyksiä

- Jalankulku-, pyöräily- ja liikenneyhteyksien esteettömyyttä ja saavutettavuutta
- Liikkuvia palveluita
- Asuinrakennusten muuntojoustavuutta

- Porvoon oman identiteetin ja omaleimaisuuden vahvistamista
- Joukkoliikenneyhteyksiä (erityisesti raideliikenteen osalta) ja torin ympäristön kehittämistä

- Monipuolista ja muuntojoustavaa asuntotarjontaa
- Yhteisöllisyyttä yli ikärajojen
- Tiloja asukkaiden kokoontumista ja kohtaamista varten

- Edullisia ja vuokrattavia asuntoja
- Monipuolisia asumisen kortteleita

Kuva 3 Asumisen työpajan keskeiset tulokset

3.3 Asumisen ohjelmaluonnos – saatu palaute ja tehdyt muutokset

Asumisen ohjelmaluonnos esiteltiin kaupunginhallituksessa ja siitä päätettiin (14.9.2020 § 273) pyytää lausunnot kaupungin lautakunnilta, liikelaitoksilta ja konserniyhtiöiltä 16.11.2020 mennessä. Samanaikaisesti päätettiin asukkaille ja muille sidosryhmille järjestettävästä mielipiteiden pyynnöstä liittyen ohjelmaluonnokseen ja sen taustamateriaaleihin, joka toteutui aikavälillä 16.-28.9.2020. Mielipiteiden keräämistä varten laadittiin internetkysely, josta tiedotettiin useassa mediakanavassa. Lausuntoja asumisen ohjelmaluonnoksesta saatiin viisi ja mielipiteitä yhteensä 13 kappaletta.

Lausunnoista ja mielipiteistä laadittiin yhteenvedot vastineineen (liitteet 4 ja 5). Saatujen lausuntojen ja mielipiteiden avulla asumisen ohjelmaa vielä muutettiin. Lausunnoissa ja mielipiteissä nousivat kuvassa 4 esitetyt asiat.

Kuva 4 Mielipiteissä ja lausunnoissa nousseet kuusi keskeisintä kehitettävää aihetta

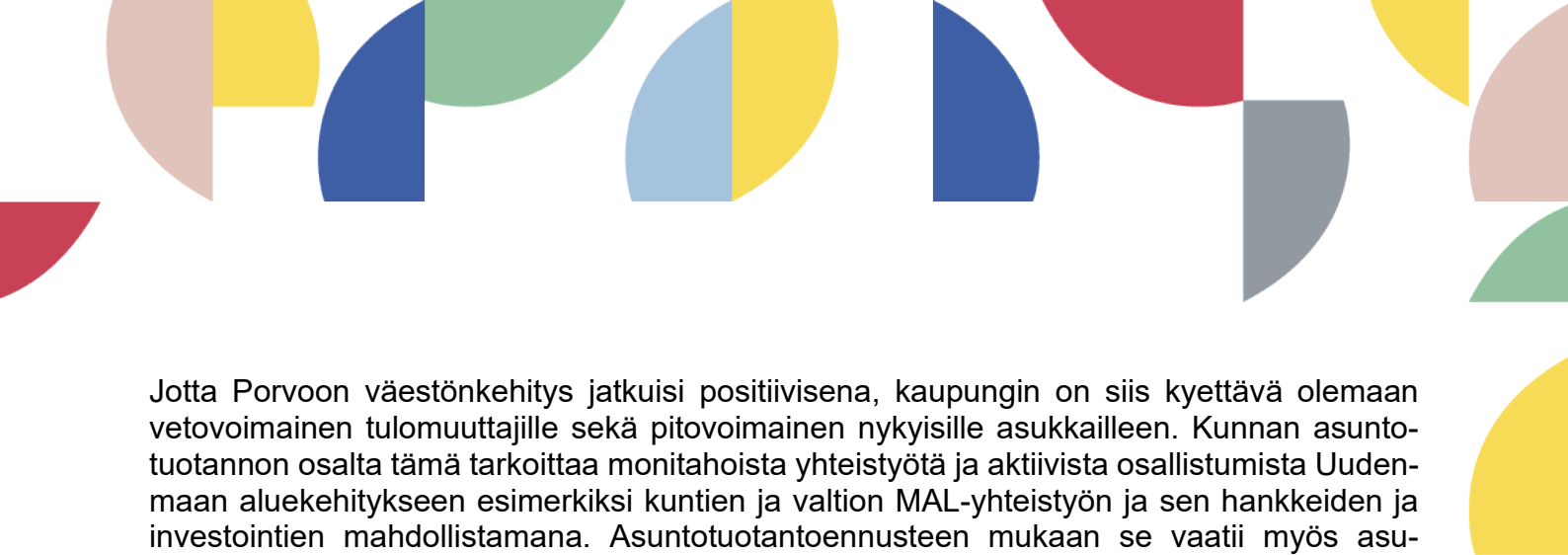
4 Asumisen tilannekuvaa Porvoossa

4.1 Väestömäärä kasvaa ja asuntoja tarvitaan lisää

Porvoon kaupungin strateginen päämäärä on olla suosituin kotikaupunki vuoteen 2030 mennessä. Asumisen ohjelman osalta se tarkoittaa sekä uusien asukkaiden houkuttelua muuttamaan Porvooseen että nykyisten asukkaiden asuinviihtyisyydestä huolehtimista. Porvoon asukasmäärä on kehittynyt suotuisasti viimeisten vuosikymmenten aikana, joka antaa hyvää näyttöä kaupungin veto- ja pitovoimasta. Porvoon tarjoaa monipuolisia asumisen mahdollisuuksia; keskusta-asumista lähellä palveluja sekä asumista kehittyvissä kyläkeskuksissa ja maaseudulla.

Porvoon kaupungin asukasmäärän on arvioitu kasvavan yli 13 prosentilla vuosien 2018-2040 aikana Aluekehittämisen konsulttitoimisto MDI:n väestöennusteen (2019) mukaan. MDI:n väestöennuste perustuu Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen asuntotuotannon tarvetta ennakoivaan laskentamalliin, jossa simuloidaan tulevaa asuntokuntien määrää suhteessa väestöennusteeseen. Porvoon kasvua tukee Helsingin seudun muuttokasvu, hyvät pendelöintimahdollisuudet sekä Porvoon vetovoima. Tilastokeskuksen trendilaskelman mukaan taas Porvoon väestön ennustetaan supistuvan 0,5 prosentilla vuoteen 2040 mennessä. Tilastokeskuksen väestöennuste perustuu oletukseen siitä mikä olisi alueen tuleva asukasmäärä, jos viime vuosien kehitys jatkuisi samanlaisena ilman väestönkehitykseen osoitettuja toimenpiteitä.

Porvoon kaupungin strateginen päämäärä on olla asukasmäärältään kasvava, joka tarkoittaa tarvetta vaikuttaa muuttoliikkeeseen erilaisin toimenpitein, muun muassa kysyntää vastaavalla asuntotuotannolla. Asuntotuotannon tarve ja asuntokuntien määrä Porvoossa kasvaa molemmissa väestöennusteissa Aluekehittämisen konsulttitoimisto MDI:n asuntotuotantoennusteen mukaan (2020). Taustalla on erityisesti yksinasuvien ikäihmisten määrän nopea kasvu. Tilastokeskuksen kuvaama väestönkehitys muodostaisi pelkästään jo noin 3 600 asunnon tuotantotarpeen, josta suurin osa tuotantotarpeesta ajoittuisi 2020-luvulle. Tämän lisäksi, jos yksinasuminen lisääntyy vastaavasti kuin 2010-luvulla, tarve kasvaisi asuntotuotantoennusteen mukaan yhteensä 4 300 asuntoon. MDI:n kuvaama väestönkehitys muodostaisi taas noin 6 300 asunnon tuotantotarpeen, joka jakautuisi suhteellisen tasaisesti koko ennusteaikajaksolle. Yksinasumistrendin kasvaessa 2010-luvun kehityksen vastaisesti, asuntotuotantotarve MDI:n ennusteen mukaan kasvaisi 7 100 asuntoon.

Jotta Porvoon väestönkehitys jatkuisi positiivisena, kaupungin on siis kyettävä olemaan vetovoimainen tulomuuttajille sekä pitovoimainen nykyisille asukkaalleen. Kunnan asuntotuotannon osalta tämä tarkoittaa monitahoista yhteistyötä ja aktiivista osallistumista Uudenmaan aluekehitykseen esimerkiksi kuntien ja valtion MAL-yhteistyön ja sen hankkeiden ja investointien mahdollistamana. Asuntotuotantoennusteen mukaan se vaatii myös asumispreferensseihin vastaamista, uusien asuntojen kaavoitusta oikealle sijainnille sekä kilpailukykyistä hintaa verrattuna Helsingin seutuun. Asumisen tarpeisiin ja toiveisiin vastataan oikein suunnitellulla ja monipuolisella asuntotarjonnalla, jossa otetaan huomioon muun muassa asumisen eri hallintamuodot ja rakennustyytit, eri kokoiset tontit ja asuinneliöt sekä muut laatutekijät kuten laadukas kaupunkiympäristö ja helposti saavutettava luonto. Nämä lopputulemana vaikuttavat asuinkustannuksiin. Kohtuuhintaiseen asumiseen kaupunki pystyy vaikuttamaan lisäksi tarjoamalla tontteja hieman kysyntää enemmän. Tontteja tulee olla tarjolla sekä ns. kovan rahan tuotantoon että valtion tukemaan ARA-tuotantoon.

Kasvava väestömäärä mahdollistaa paremmat palvelut ja palveluiden lisääntyminen tarjoaa uusia työpaikkoja, mikä osaltaan luo lisää edellytyksiä väestömäärän kasvulle. Asumisen ohjelman tavoitteissa ja toimenpiteissä onkin huomioitu elinkeinoelämän tukeminen ja uusien osaajien houkuttelu Porvooseen.

Aiemmasta suotuisasta väestönmäärän kehityksestä huolimatta Porvoon kasvuvauhti on jäänyt 2010-luvulla heikommaksi kuin useimmissa muissa pääkaupunkiseudun ja sen kehysalueen ns. KUUMA-kunnissa. Porvoo ei ole sijaintinsa ja henkilöjunaliikenteen ratayhteyksien puuttumisen vuoksi pystynyt hyödyntämään samalla tavalla täysimääräisesti asumisen ja työssäkäynnin integraatiota kuin useimmat KUUMA-kunnista. Itäradan mahdollinen toteutuminen 2030-luvun puolivälissä muuttaa tilannetta. Ratayhteys kytkisi Porvoon sekä koko itäisen Uudenmaan aiempaa vahvemmin metropolialueen kehitykseen ja työssäkäyntialueeseen.

Porvoon tulee varautua kasvun mahdollisuuksiin jo nyt. Parhaillaan tekeillä olevassa keskeisten alueiden osayleiskaavassa tutkitaan ja varaudutaan ratayhteyteen ja nykyistä suurempaan kasvuun. Myös asumisen ohjelmassa tavoite asuntotuotannolle on viritetty niin, että se mahdollistaa huomattavasti nykyistä kasvua (noin 0,4%/vuosi 2010-luvulla) ripeämmän väestönkasvun (noin 0,8-1%/vuosi) tahdin. Ohjelma ottaa myös huomioon yksinasuvien osuuden lisääntymisen ja vanhenevan väestöosuuden kasvun. Tavoitteisiin pääseminen edellyttää aktiivista maankäyttökäyttöpäoliitiikkaa, raakamaiden hankintaa, kaavoitusta ja tontinmyyntiä.

Asumisen ohjelmassa esitetyillä tavoitteilla ja toimenpiteillä edistetään kaupungin väestönkasvutavoitetta.

4.2 Ilmastoviisasta rakentamista ja asumista edistetään

Porvoon kaupungin strateginen päämäärä on olla ilmastotyön edelläkävijä vuoteen 2030 mennessä. Ilmastoviisas rakentaminen ja asuminen on otettava huomioon asuin ympäristöjen suunnittelussa, kehittämisessä ja toteutuksessa. Asuin ympäristön ja -rakennusten koko elinkaari, johon kuuluu useat yhdyskuntasuunnittelun, rakentamisen ja käytön aikaiset ratkaisut jopa tarvittaessa purkuun saakka, vaikuttaa ilmastopäästöihin. Sillä, mihin ja miten rakennamme, on ilmastotyön kannalta huomattava merkitys, mutta erityisesti sillä, kuinka asumme ja pidämme huolta jo rakennetusta. Ilmastoviisas rakentaminen ja asuminen on resurssitehokasta, ympäristöystävällistä ja luontoa kunnioittavaa.

Resurssitehokkaassa rakentamisessa pääpaino on jo rakennetun infran yhteyteen rakentamisessa (energia, vesi, liikenne yhteydet, palvelut) ja näin ollen tarkoittaa enemmässä määrin keskusten täydennysrakentamista sekä tiiviimpää rakentamista. Se tarkoittaa myös rakentamisessa materiaalihokkuutta, elinkaarikestävyyttä, muuntojoustavuutta sekä kiertotalouteen ja digitaalisuuteen liittyviä ratkaisuja.

Ympäristöystävällinen rakentaminen keskittyy kokonaishiilijalanjälkeen ja uusiutuvaan energiaan sekä uudis- että korjausrakentamisessa. Se tarkoittaa esimerkiksi puurakentamista, ja ilmastoystävällisen energian käyttöönottoa lisääntyvissä määrin, mutta erityisesti muutoksia jo rakennetussa asuntokannassa esimerkiksi energiatehokkuuteen tähtäävillä toimenpiteillä. Ympäristöystävällinen rakentaminen tarkoittaa myös kestäviin liikkumismuotoihin perustuvaa liikennejärjestelmän edistämistä yhdyskuntasuunnittelussa.

Luontoa kunnioittava rakentamisen pääpaino on erilaisissa viheryhteyksissä ja -alueissa, jotka palvelevat ihmisten liikkumista ja virkistäytymistä (virkistysyhteys), eläinten ja kasvien liikkumista ja leviämistä (ekologinen yhteys) tai molempia näistä. Luontoa kunnioittava rakentaminen tarkoittaa tiiviimpää rakentamista yhtä lailla mahdollistaen lähiluonnon ihmisille sekä samalla turvaten luonnon monimuotoisuutta ja enemmän koskematonta luontoa eläimille ja kasveille. Toisaalta luontoa kunnioittava rakentaminen tarkoittaa myös ennakoitua ja varautumista ilmaston erilaisiin ääri-ilmiöihin.

Ilmastoviisas asuminen on suureksi osaksi asukkaiden omia erilaisia arjen kulutusvalintoja. Resurssitehokkaassa asumisessa se tarkoittaa erityisesti energian kulutukseen ja liikkumistapaan liittyviä valintoja, ympäristöystävällisyydessä myös huomion kiinnittämistä esimerkiksi kestäviin hankintoihin ja jätteiden lajitteluun, kun taas luontoa kunnioittava asuminen huomioi monimuotoisen luonnon tarpeita – esimerkiksi pitämällä vesistöt ja metsät roskatomina. Näissä asioissa kaupunki pyrkii opastamaan asukkaitaan ja lisäämään tietoisuutta ilmastoviisaista asumisen tavoista.

Asumisen ohjelmassa esitetyillä tavoitteilla ja toimenpiteillä edistetään ilmastoviisasta rakentamista ja asumista.

4.3 Asukkaiden hyvinvointia tuetaan monin tavoin

Porvoon kaupungin strateginen päämäärä on olla asukkaalleen paras arkenakin vuoteen 2030 mennessä. Asumisen osalta se tarkoittaa asukkaille mahdollisuutta vähintään perustarpeisiin nähden hyvään ja tarkoituksenmukaiseen asuntoon, sekä turvalliseen asuinympäristöön. Perustarpeisiin nähden hyvää ja tarkoituksenmukaista asumista tarjotaan kaikille asukkaille, myös erityistä tukea tarvitseville. Erityistä tukea asumisessaan tarvitsevia ovat esimerkiksi asunnottomat, pakolaiset, opiskelijat, mielenterveys- ja päihdeongelmaiset, vammaiset, ikäihmiset tai muut henkilöt, joiden toimintakyky on alentunut. He tarvitsevat tarpeitaan vastaavan asumisen lisäksi tukea ja palvelua. Tuen ja palvelun tarve vaihtelee tilapäisestä tai säännöllisestä tuesta järjestettyyn palveluasumiseen, joka voi olla ympärivuorokautista. Silloin palvelu yleensä järjestetään palveluasuntoon esimerkiksi palvelutalossa.

Erityisasumisen edistämisessä otetaan huomioon myös valmisteilla oleva sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus. Suomen hallituksen esitys sote-uudistukseksi ja sitä koskeva lainsäädäntö on parhaillaan eduskunnan käsittelyssä. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä vastuu siirtyisi esityksen mukaan kunnilta ja kuntayhtymiltä hyvinvointialueille 1. päivänä tammikuuta 2023. Toteutuessaan uudistus muuttaa ratkaisevasti kunnan roolia ja mahdollisuuksia vaikuttaa erityisryhmien ja ikäihmisten asumispalvelujen järjestämiseen. Tällöin keskiöön jatkossa nousisi arvioiden mukaan kunnan osalta maankäyttöpolitiikka, kaavoitus ja tontinluovutus sekä neuvottelu hyvinvointialueen kanssa.

Vaikka kunnan mahdollisuudet päättää erityisryhmien asumispalvelujen järjestämisestä poistuisivat sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen myötä, ei kuitenkaan tarve Porvoossa erityisryhmien asumispalveluille häviä. Uudistuksen jälkeenkin kaupungin strateginen päämäärä on olla asukkaalleen paras arkenakin. Kaikilla porvoalaisilla pitää olla mahdollisuus vähintään perustarpeisiin nähden hyvään ja tarkoituksenmukaiseen asuntoon sekä turvalliseen asuinympäristöön.

Turvallinen asuinympäristö ehkäisee ennalta tapaturmia ja onnettomuuksia. Asuintilojen ja asuinympäristöjen tulisi olla helposti hahmotettavia ja helppokulkuisia sekä liikkumiseen ja omatoimisuuteen kannustavia. Asuintiloissa jo aivan pienetkin ratkaisut, kuten liesivahti, voivat parantaa turvallisuutta. Asumisen ohjelmassa korostetaan sekä asuntojen että asuinalueiden esteettömyyttä niin uudisrakentamisessa kuin peruskorjaushankkeissa.

Turvallinen ympäristö on myös yhteisöllistä ja tasa-arvoista. Yhteisöllisyyttä ja tasa-arvoa tukeva asuminen on muun muassa yhteistä toimintaa ja avointa päätöksentekoa, yhteistoimintaa edistävää tilaa sekä erilaisia asukasryhmiä omaavia asuinalueita. Esimerkiksi nuoret asuvat usein omissa opiskelija-asunnoissaan, lapsiperheet keskittyvät tietyille alueille ja ikääntyneet siirtyvät palvelutaloihin sekä hoivakoteihin, joka voi johtaa ei-toivottuun alueelliseen eriytymiseen, mahdolliseen syrjäytymiseen ja hyvinvoinnin heikkenemiseen. Yhdyskuntasuunnittelulla voidaan osaltaan estää negatiivista alueellista eriytymistä ja edistää yhteistoimintaa mahdollistavaa tilaa.

Nuorten näkökulmasta hyvinvointia lisääviä asioita erityisesti ovat pyöräilyn edistäminen liikkumismuotona, joukko- ja henkilöautoliikenteen avulla mahdollistettu liikkuminen sekä kaupungin sisällä että kylien ja kaupunkikeskuksen välillä. Myös liikuntapaikkojen lisääminen ja erilaisten palveluiden sijoittuminen keskusta ja palvelukylä parantaa nuorten hyvinvointia. Asuntotuotannossa on hyvä ottaa huomioon opiskelijoiden ja nuorten pariskuntien asumistoiveet ja tarpeet, jossa korostuu sopivan kokoisten asuntojen saatavuus.

Asumisen ohjelmassa esitetyillä tavoitteilla ja toimenpiteillä edistetään asumisen hyvinvointia ja turvallisuutta.

4.4 Porvoon vuokrataloyhtiöt osana asumisen kehitystä

Porvoon kaupunki omistaa vuokratalokonsernin. Konserniin kuuluu niin sanottu ARA -yhtiö ja vapaarahoitteinen yhtiö. Näillä omistuksilla kaupunki haluaa varmistaa, että sillä on käytössään strateginen työkalu, jolla se voi osaltaan vaikuttaa monipuolisesti ja pitkäjännitteisesti asumisen suotuisaan kehitykseen Porvoossa.

Kaupunki linjaa konserniyhtiönsä roolin ja toiminnan suunnan. Vuokratalokonsernin keskittyy toiminnassaan ARA-tuotantoon (pitkäaikainen korkotukilaina) ja kohtuuhintaisen asuntokannan kunnossapito- ja perusparannushankkeiden toteuttamiseen.

Kaupungin strategiaa ja asumisen hyvinvointia edistävän asuntotuotannon osalta tämä tarkoittaa erityisesti edellytystä osaltaan taata tarvetta vastaavaa asuntotuotantoa Porvoon vuokrataloyhtiöiden avulla. Kaupunki voi siis esimerkiksi hyödyntää omistamiaan yhtiöitä vuokra-asuntojen rakentamiseen tilanteissa, jolloin muut markkinoilla olevat toimijat eivät tuota kohtuuhintaista (usein ARA-tuettua) asumista riittävässä määrin. Yhtiöiden toiminnassa huomioidaan aina alueen markkinatilanne. Yhtiöiden tulee osaltaan toteuttaa kaupungin strategiassa ja ilmasto-ohjelmassa kirjattujen tavoitteiden toteutumista. Sekä uudis- että korjausrakentamisessa tulee pyrkiä ilmastoviisaisiin ja turvallisuutta edistäviin (erityisesti esteettömyys-) ratkaisuihin.

Yhtiöiden omistaman asunto-omaisuuden jatkuva kasvu ei ole omistajan strateginen päämäärä. Erityisesti konserninelan ja -riskien kasvattaminen ei ole kaupungille tarkoituksenmukaista. Tästä syystä asuntoyhtiöillä pitää myös olla valmiutta hallitusti luopua rajoituksista vapautuneista kohteista, jotta yhtiö pystyy vapauttamaan itselleen käyttöön pääomaa osaksi asumisen kehitystä lisäämättä kaupungin takauksia ja muita riskejä. Nämä kohteet identifioidaan yhdessä omistajan kanssa.

Asumisen ohjelmassa esitetyillä tavoitteilla ja toimenpiteillä vahvistetaan kaupungin vuokrataloyhtiöiden toiminnan luonnetta.

5 Tavoitteet ja toimenpiteet

5.1 Monipuolinen asuntotuotanto, ilmasto- ja ympäristöasioiden rakentaminen ja asuminen sekä elinympäristön laatu

Tavoitteet	Toimenpiteet
Porvoon yhdyskuntarakenne mahdollistaa kestävä kasvun, asukkaiden sujuvan ja turvallisen arjen ja kestävä liikumisen valinnat. Itäradan toteutumista edistetään. Yhdyskuntarakennetta kehitetään kaupunkitaajamassa tiivistämällä/ eheyttämällä ja kylissä ohjaamalla rakentamista kylärakennepohjelmassa nimettyihin kyliin.	➤ Asumisen, työpaikkojen ja palvelujen sijoittumista ohjataan kaavoituksella siten, että liikkumisen liittyvät valinnat voivat olla kestäviä. Kaavoituksessa tutkitaan aina täydennysrakentamismahdollisuudet ja olemassa olevan infrastruktuurin hyödyntäminen. Kävelyn ja pyöräilyn määrää ja kulkutapaosuutta lisätään panostuksilla näiden kulkumuotojen olosuhteisiin. ➤ Valmisteilla olevassa uudessa keskeisten alueiden osayleiskaavassa tutkitaan ja varaudutaan ratayhteyden toteutumiseen ja sen myötä nykyistä suurempaan väestömääräkasvuun. Tavoitteisiin pääseminen edellyttää aktiivista maankäyttökäyttöpolitiikkaa, raakamaiden hankintaa, kaavoitusta ja tontinmyyntiä.
Asuntotuotanto (MDI:n asuntotuotantoennuste "minimimäärä", tavoitellaan hieman suurempaa): • Vuosina 2020-2023 350 asuntoa/vuosi • Vuosina 2024-2030 400 asuntoa/vuosi Vuokra-asuntojen osuus asuntokannasta pysyy vähintään ennallaan: • Vuosina 2020-2023 70-130 kpl/vuosi • Vuosina 2024-2030 90-120 kpl/ vuosi ARAN osuus asuntotuotannosta on vähintään 20%, ja tavoitteena on nostaa osuutta ohjelmakautena.	➤ Kaupunki kaavoittaa niin, että asuinkerrostalo- ja -pientalotonttien kaavavaranto on riittävä asuntotuotantotavoitteen saavuttamiseksi. ➤ MATSU – maankäytön toteuttamisohjelma laaditaan vuosittain. MATSUn avulla ohjelmoidaan 1-5 vuotta asuinrakentamisen mahdollistava ketju: raakamaan osto-kaavoitus-kunnallistekniikka-tontinluovutus-rakentaminen, niin että asetetut tavoitteet voivat toteutua. ➤ Hallinta- ja rahoitusmuotojakauman toteutumista ohjataan tontinluovutuksella ja maankäyttösopimuksilla.
Porvoon omaa identiteettiä ja omaleimaisuutta korostetaan. Rakentamisen laatuun, sekä talojen että ympäristön, panostetaan.	➤ Kaavoituksessa rakentamisen mittakaavaan, kaupunkitilaan ja julkiseen ulkotilaan kiinnitetään erityistä huomiota. ➤ Seuraamme ja mittaamme asukkaiden tyytyväisyyttä asuinalueisiin.
Asuntotuotanto on monipuolista ja muuntojoustavaa ja vastaa eri asukasryhmien tarpeisiin. Kohtuuhintaisia asuntoja on riittävästi tarjolla. Varmistetaan asemakaavojen toteuttamisedellytykset ja tonttien käyttöön saaminen riittävää asuntotuotantoa varten. Tuettu ARA-tuotanto jakautuu tasapuolisesti eri kaupunginosien kesken. Omistusasuntojen osuutta lisätään kaupunginosissa, joissa vuokra-asumisen osuus on suuri. Negatiivista segregatiota torjutaan turvaamalla asuinalueiden monipuolinen asuntotarjonta.	➤ Kaavoituksessa varmistetaan, että monipuolisella asuntotuotannolla on tarjolla sopivia tontteja ja alueita. ➤ Kaupunki asemakaavoittaa ja tarjoaa asuintontteja hieman yli kysynnän. ➤ Kaupunki luovuttaa tontteja usealle eri toteuttajille. Tontinluovutuksessa otetaan huomioon alueellinen tasapaino ja hallinta- sekä rahoitusmuotojakauma. Tonttien luovutusehdoissa ja tontin luovutuskilpailuissa voidaan ottaa huomioon energiatehokkuus ja ilmasto- ja ympäristöasioiden rakentaminen. ➤ Kartalla (liite 1) alueet, joihin sijoittuu seuraavan 10 vuoden aikana ARA vuokra-asuntotuotantoa. ➤ Vuosittain talousarviossa on asuntotuotannon toteuttamista edellyttävät investoinnit kunnallistekniikkaan (kadut, viher- alueet, kulkuväylät, kestävä liikunnan edistäminen) ja maanhankintaan. ➤ Mahdollistamme osuuskunta- ja ryhmärakentamista Porvoossa. Annetaan tietoa, tonttivarauksen osuuskunta- tai ryhmärakentamiseen.

5.1 Monipuolinen asuntotuotanto, ilmastoviisas rakentaminen ja asuminen sekä elinympäristön laatu

Tavoitteet	Toimenpiteet
Vahvistetaan yhteistyötä Helsingin seudun kuntien kanssa ja sitoutumista seudun kehittämiseksi tarvittaviin toimenpiteisiin. Porvoo liittyy Helsingin seudun MAL-yhteistyöhön.	➤ Porvoo pyrkii kiinnittymään aktiivisesti Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL) suunnitteluun ja toteutukseen. Kaupungin liittymistä osaksi Helsingin seudun MAL-sopimusta edistetään. Selvitetään mahdollisuudet liittyä Helsingin seudun MAL-sopimuskuntiin ohjelmakauden aikana.
Keskustan elinvoima ja viihtyvyys kasvaa. Keskustaan (mukaan lukien Länsiranta ja Puistokatu) rakennetaan sekä uusia omistusasuntoja että vuokra-asuntoja, myös ARA-tuotantoa.	➤ Kaupunki laatii täydennysrakentamista mahdollistavia asemakaavamuutoksia keskustaan ja sen lähiympäristöön. ➤ Erityisesti 2020-luvun alkupuolella (seuraavat 5 vuotta) keskitytään voimakkaasti niin ydinkeskustan ja kuin Länsirannan sekä Porvoon puistokadun suunnitteluun ja hankkeiden käynnistämiseen kaavoituksen, maapolitiikan ja kuntatekniikan käytössä olevin keinoin. ➤ Keskustan asuntokohteiden "kivijalkaan" kaavoitetaan riittävästi edellytyksiä palvelu- ja liiketilojen rakentamiselle. ➤ Maankäyttösopimusten periaatteita tarkistetaan täydennysrakentamisen vauhdittamiseksi keskustan alueella.
Kaikki asuinalueet säilyvät ja kehittyvät elävinä ja viihtyisinä. Porvoossa on tulevaisuudessakin monipuolisesti tarjolla erilaisia asumisen vaihtoehtoja ja alueita niin kylissä kuin kaupunkitaajamassa.	➤ Asemakaavamuutoksissa tutkitaan aina täydennysrakentamismahdollisuudet ja lähivirkistysalueiden saavutettavuus sekä laatu. ➤ Kylien kaavoitus etenee kylärakennepohjan periaatteiden mukaisesti. Kaupunki tarjoaa tontteja myös palvelukylissä.
Varmistetaan, että sopivia asuntoja on tarjolla myös Porvooseen muuttajille.	➤ Selvitetään ja seurataan säännöllisesti Porvooseen muuttaneiden ja muuttamisesta kiinnostuneiden asumistarpeita ja toiveita. ➤ Tonttitarjonnassa pyritään olemaan ketteriä; asumistoiveiden muutoksiin reagoidaan ja otetaan huomioon kaavoituksessa. ➤ Muuttohalukkuustutkimus: osallistutaan säännöllisesti ja tehdään tarvittavia johtopäätöksiä ja toimenpiteitä. ➤ Edistämme/parannamme/teemme tulomuuttajille kohdistuvaa tiedotusta ja markkinointia.
Negatiivista segregatiota torjutaan turvaamalla asuinalueiden monipuolinen asuntotarjonta ja viihtyvyys.	➤ Gammelbackassa ja Kevätkummussa parannetaan julkisen ulkotilan laatua ja luodaan edellytykset täydennysrakentamiselle. ➤ Lähiökehitystä edistetään edelleen osallistuvan budjetoinnin keinoin. ➤ Porvoo hakee EU:n ja valtion rahoitusta lähiökehittämiseen.

5.2 Hyvinvointi ja turvallisuus - erityisryhmien asumistarpeet

Tavoitteet	Toimenpiteet
Erityisasumisen edistämiseksi otetaan huomioon sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus.	➤ Uudistukseen varaudutaan ennakoivasti seuraamalla aktiivisesti valmistelun edistymistä. ➤ Uudistuksen tultua voimaan kaupunki edistää asumisen ohjelman tavoitteiden toteutumista kaupungin käytettävissä olevin keinoin eli aktiivisella maankäyttöpolitiikalla, kaavoituksella ja tontinluovutuksella sekä neuvottelemalla hyvinvointialueen kanssa.
Porvoossa on riittävästi kohtuuhintaisia sopivia asuntoja tarjolla nuorille. Porvoossa on tarjolla riittävästi tuetun asumisen paikkoja itsenäistyville nuorille.	➤ Selvitetään vuoteen 2022 mennessä itsenäistyvien nuorten tuetun asumisen tarpeet ja toteutetaan tarvetta vastaavia palveluita.
Porvoossa on vanhenevan väestön tarpeisiin riittävästi tarjolla esteettömiä asuntoja keskustassa ja asuinalueilla, esteettömässä ympäristössä ja lähellä palveluja. Porvoossa on riittävästi tehostetun palveluasumisen paikkoja vanhusväestön tarpeisiin.	➤ Keskustaan ja sen lähiympäristöön kaavoitetaan ja tarjotaan tontteja senioriasumiselle sopivilta paikoilta (arvioidaan MATSUssa tarve ja toteutustoimenpiteet vuosittain). ➤ Tehostetun palveluasumisen paikkoja lisätään seuraavasti: 1. tehostetun palveluasumisen yksikkö (60 paikkaa), tontti/paikka valmiina vuonna 2023, yksikkö käytössä vuonna 2026. 2. tehostetun palveluasumisen yksikkö (60 paikkaa), tontti/paikka valmiina viimeistään 2028, yksikkö käytössä vuonna 2030 tai sen jälkeen. ➤ Tehostetun palveluasumisen yksikkö sijoitetaan lähelle kaupungin tarjoamia muita palveluja (esimerkiksi päiväkodin läheisyyteen). ➤ Kaupunkiympäristön esteettömyysparannuksia jatketaan.
Porvoossa on tarjolla vammaisille riittävästi sopivia asuntoja keskeisiltä alueilta, joissa on esteetön ympäristö ja palvelut hyvin saavutettavissa. Porvoossa on nuorille mielenterveys- ja päihdekuntoutujille oma asumispalveluyksikkö (ensisuoja, hätmajoitus). Porvoossa on tarjolla maahanmuuttajille sopivia asuntoja. Erityisryhmien asunnot sijoitetaan eri puolelle kaupunkia. Porvoossa ei ole asunnottomia vuonna 2027.	➤ Uusi 15 asukkaan vammaisten asumisyksikkö: tontti/paikka valmiina 2022 mennessä asumisyksikön toteuttamista varten ➤ Uusi kerrostalotuotanto on esteetöntä (niin asunnot kuin pihat). Myös omakotitonttitarjonnassa otetaan esteettömyys huomioon: vuosittain tarjotaan vähintään muutama omakotitontti, jossa voi toteuttaa esteettömän asunnon ja pihan. ➤ Tehdään selvitys/arvio vuoden 2022 loppuun mennessä eri palveluasumisen tarpeisiin varattavista tonteista pitkällä tähtäyksellä. ➤ Rakennetaan / ostetaan palveluna riittävästi lisää tuetun asumisen palveluja vuoteen 2030 mennessä. ➤ Rakennetaan / ostetaan palveluna nuorten ensisuoja / hätmajoitusyksikkö.
Asukkailla on viihtyisiä tiloja ja paikkoja kokoontumista ja kohtaamista varten.	➤ Ulkotilat, sisätilat, liikuntapaikat – yhteisöllistä ja yhteistä tilaa olemiselle ja oleskelulle suunnitellaan ja pyritään toteuttamaan asuinalueita rakennettaessa.

5.3 Kaupungin asuntokonsernin rooli ja suunta

Tavoitteet	Toimenpiteet
Kaupungin vuokrataloyhtiöt tuottavat kohtuuhintaisia asuntoja.	➤ Yhtiö keskittyy toiminnassaan ARA-tuotantoon (pitkäaikainen korkotukilaina) ja kohtuuhintaisen asuntokannan kunnossapito- ja perusparannushankkeiden toteuttamiseen. ➤ Kaupungin vuokrataloyhtiöiden tuottamaa kohtuuhintaista ARA-tuettua vuokra-asuntotuotantoa pitää lisätä. Tavoitteena on, että yhtiö rakennuttaa noin 200 uutta pitkäaikaisesti säänneltyä ARA-vuokra-asuntoa vuoteen 2030 mennessä. Toteutettavat ARA kohteet: Ilmarisentien 8 ja Wittenberginkatu 1 sekä lisäksi yksi vielä nimeämätön kohde ARA tuotantoon. Yksityiskohdista päättää kaupunki erillisen konserniohjauksen kautta. ➤ Omistaja määrittelee omistajapolitiittiset tavoitteet ja ohjaa A-asuntojen toimintaa. ➤ Järjestetään vuosittain keskustelutilaisuus konsernijohtoon sekä A-Yhtiöiden hallituksen ja johdon kanssa. ➤ Porvoon A-Asunnot tarjoaa riittävästi myös nuorille ja opiskelijoille kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja.
Kaupungin vuokrataloyhtiöt rahoittavat uudiskohteet pääsääntöisesti ilman kaupungin takauksia.	➤ Kaupungin vuokratalokonsernin ei pidä lisätä kaupungin velkaa ja riskiä kasvattamalla asuntokonsernin lainakantaa. Kaupungin vuokratalokonsernin rakennuttamien uusien asuntojen oman pääoman osuus osoitetaan ensi sijassa yhtiön vapaasta kassavirrasta sekä varoista, joita saadaan tarvittaessa luopumalla rajoituksista vapautuneista kohteista. Kaupungin takaus ja velkarahoitus voi olla tapauskohtaisesti mahdollinen, mikäli kaupunki erikseen pyytää rakennushankkeen toteuttamista ja osoittaa rakentamiskohteen.
A-Asuntojen asunnot, asuinrakennukset ja piha-alueet ovat esteettömiä ja asumisturvallisia.	➤ Uudet kohteet suunnitellaan ja rakennetaan esteettömiksi. ➤ Esteettömyyskorjauksia tehdään olemassa olevissa kohteissa. ➤ Uudis- ja korjausrakennuskohteet varustetaan asumisturvallisuutta parantavilla ratkaisuilla ja laitteistoilla (kuten liesivahti ja lisäkellokytkin kiukaan kytkimen lisäksi).
A-Asuntojen asuntokanta on energiatehokasta.	➤ Jatketaan energiakatselmuksia ja toteutetaan energiansäästötoimia. ➤ Lämmityksessä käytetään uusiutuvaan energiaan perustuvia lämmönlähteitä (Porvoon kaukolämpö ja jos kaukolämpöä ei ole tarjolla, muita uusiutuvia energialähteitä). ➤ Aurinkosähköjärjestelmiä lisätään ja ostettu sähkö päästötöntä.
A-Asuntojen uusi asuntotuotanto on hiilineutraalia.	➤ Uudet kohteet suunnitellaan niin että niiden elinkaaren hiilijalanjälki on mahdollisimman pieni. ➤ Lisätään merkittävästi puurakentamista ja kiertotalousratkaisujen hyödyntämistä uudis- ja peruskorjauskohteissa (huomioidaan valtion avustukset).

Asumisen ohjelma 2030. Liite 1.

ARA rahoitteisten vuokra-asuntojen ja asumisoikeusasuntojen rakentaminen. Tavoite vuosille 2020-2030.

